

Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti žáků

Příčiny školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je problémem, který si vyžaduje individuální práci s žákem a s jeho zákonnými zástupci. Bývá důsledkem disproporcí ve vývoji osobnosti žáků. Týká se jejich výkonnosti, motivace, volných vlastností a v neposlední řadě také rodinného prostředí. Neúspěšnost je nejčastěji způsobena souborem příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout adekvátní opatření směřující k nápravě.

Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv:

- a) **osobnost dítěte** – nedostatek motivace a volných vlastností, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování, zdravotní komplikace a jiné
- b) **negativní vlivy prostředí** – problémy ve vztazích v rodině, případně i ve škole, ve třídě, obecně mezi vrstevníky, ohrožení sociálně patologickými jevy

Řešení školní neúspěšnosti

V případě zjevného poklesu výkonnosti a přímého ohrožení školní neúspěšností dle závažnosti volíme:

- a) **spolupráci** s rodiči neúspěšných žáků, spolupráci učitelů s poradenskými pracovníky ve škole ŠPP (školní poradenské pracoviště), spolupráci školy a školských poradenských zařízení
- b) **sestavení Plánu pedagogické podpory**
- c) **zajištění speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostiky**, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole. Diagnostika žakových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb umožní nastavit vhodná opatření. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a rychle se navrátit k normě. Pravidelně, každé čtvrtletí, je na pedagogické poradě školy vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností a učitelé jsou s ní seznámeni

Možná individuální opatření na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků

1. Poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění:

- a) kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z PP (Pedagogicko-psychologická poradna) nebo SPC (Speciální pedagogické centrum)
 - b) sepsání PLPPI (Plán pedagogické podpory – škola může vytvořit sama), případně vytvoření IVP (Individuální plán) na základě doporučení PP
- #### **2. Žáci, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním:**
- a) vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole, motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, přístup k internetu ve škole, individuální spolupráce s třídním učitelem, školní psychologkou a ŠPP
 - b) práce s klimatem třídy ve spolupráci se ŠPP
 - c) začleňování těchto žáků do majoritního kolektivu ve spolupráci se ŠPP

3. Žáci s vysokou absencí: včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky – plán doplnění a osvojení učiva, konzultace učitelů s žákem a rodiči, domluvení harmonogramu a další možnosti podpory žáka ve spolupráci s třídním učitelem a ŠPP

Postup při řešení školní neúspěšnosti – Podpůrný program:

V každém čtvrtletí školního roku třídní učitelé jednají s žáky, kteří jsou ohroženi školní neúspěšností, jsou za čtvrtletí hodnoceni nedostatečně nebo dostatečně, případně s těmi, jejichž vývoj vyučující vyhodnotí jako rizikový. Jednání se účastní třídní učitel, rodič, žák, učitelé daných předmětů, kde žák neprospívá a výchovný poradce. Na základě jednání jsou stanovena opatření. Z těchto jednání se pořizuje zápis, který podepisují všechny strany (škola, rodič, žák). Výsledkem může být i **sestavení plánu pedagogické podpory (PPLP1)**.

Vhodné formy a metody práce se žákem ohroženým školní neúspěšností:

Pro úspěšnost Podpůrného programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

- zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, zadání individuální práce pro domácí přípravu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledů, tabulek, kalkulaček, nákresů aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- individuální práce se žákem v rámci konzultací i v rámci vyučovacích hodin
- konzultační hodiny, učitel si zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák požádá, že potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel telefonicky zve rodiče současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit
- doučování – třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu nabídne žákovi (a informuje jeho zákonného zástupce) doučování z předmětu, ve kterém má žák problémy. Žák, který se přihlásí k doučování, je povinen na hodiny doučování pravidelně docházet. Selžou-li všechna opatření a žák je ve studiu neúspěšný, je třeba zvážit možnost opakování ročníku nebo poskytnout žákovi a jeho zákonným zástupcům informace o možnosti změnit obor vzdělání.

Je třeba podpořit žáky tak, aby se co nejvíce zamezilo školní neúspěšnosti.